

2024-yil 14-oktabr

Faollik-farovonlik omili

ФАОЛЛИК – ФАРОВОНЛИК ОМИЛИ

Кейинги йилларда янги Ўзбекистонда жамият ҳаётининг барча жабҳасида улкан ижобий ўзгаришлар кўзга ташланмоқда. Айниқса, кўртимизда аёллар фаолиятини қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилаётгани диққатга сазовордир. Турли вазирлик ва идоралар қаторида "Ўзкимёсаноат" акциядорлик жамияти жамоаси томонидан ҳам хотин-қизлар фаоллигини кучайтириш, аҳолининг иқтисодий ҳирмоияга муҳтож қатламга кўмаклашиш мақсадида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Гендер тенглиги

Давлатимиз раҳбарининг 2022 йил 7 мартдаги "Оила ва хотин-қизларни тизимли қўллаб-қувватлашга доир ишларни янада жадаллаштириш чора-тадбирларини тўғрисида"ги Фармони билан 2022 — 2026 йилларда хотин-қизларнинг мамлакат иқтисодий, сиёсий ва иқтисодий ҳаётининг барча жабҳаларида фаоллигини ошириш бўйича Миллий дастур қабул қилинди.

Ҳужжатда бир қатор бошқарма ва муассасаларда аёллар сонини камида 30 фоизга етказиш, хотин-қизларни ўқитиш ҳамда тадбиркорлигини қўллаб-қувватлаш учун маблағ, уй-жой шароитини яшилга ва субсидиялар ажратиш сингари муҳим вазифалар белгилаб берилди.

Бугунги кунда "Ўзкимёсаноат" АЖ тармоқ корхоналарида 28 минг 301 нафар мутахассис фаолият юритади, шулардан 9 минг 883 нафари, яъни 35 фоизи аёллардир.

Таъкидлаш жоизки, давлатимиз раҳбарининг юқорида қайд этилган Фармони ижросини таъминлаш мақсадида тизим корхоналарида хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳатчи лавозимини жорий қилиш белгиланди.

Маслаҳатчиларнинг вазифалари қаторига аёл ходимларнинг ҳуқуқ ва қонуний мафзаатларини ҳирмоилаш, аёллар ҳамда эркеклар учун тенг меҳнат шароитларини таъминлаш, шунингдек, жамоа аъзоларининг оилалари фаровонлигини қўллаб-қувватлаш каби муҳим тадбирлар кирради. Оилада зўравонлик, аёллар ҳамда қизларнинг ҳуқуқларини поймол қилиш ҳрилатларининг олдини олиш, мактабгача таълим муассасаларида бахтли оналик ва бола парвариши учун зарур шарт-шароитларини таъминлаш, халқаро конвенциялар ва Ўзбекистон миллий қонунчилиги меъёрларида белгиланган хотин-қизлар ҳуқуқларига риоя этиш жараёнларини мунтазам назорат қилиб бориш муҳим аҳамият касб этади.

Шу билан бирга, аёлларнинг иқтисодий, иқтисодий ва сиёсий фаоллиги, давлат ва жамият бошқарувидаги, оналик ҳамда болалиқни муҳофаза қилишдаги ролини ошириш учун шарт-шароит яратилмоқда. Ходимларимизнинг касбий ўсиши, илм-фан ва ижод, жисмоний тарбия ҳамда спорт билан шуғулланиш, маданий ҳордиқ чиқариши учун имкониятлар мавжуд.

Эҳтиётханд хотин-қизларнинг иқтисодий ҳирмоияси таъминланган. Хусусан, ёлғиз оналарга ёки ногиронлиги бор болаларни тарбиялаётган аёлларга дори-дармон сотиб олиш, уй-жойини таъмирлаш учун

тўлов, болалар овқатлари хариди учун моддий ёрдам кўрсатилмоқда.

Хотин-қизлар орасида тарбиявий ишларни фаоллаштириш, жиниятчиликнинг олдини олиш ва унга қарши курашишнинг замонавий усулларини жорий этиш, ҳуқуқий маданиятни юксалтириш мақсадида 500 дан зиёд аёллар меҳнат қилаётган корхоналарда хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳатчи, бош мутахассислар, психолог лавозимларини жорий этиш йўлга қўйилган. Ҳозирги кунда "Навоийазот" ва "Фаргонаазот" акциядорлик жамиятларида хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳатчи ҳамда психологлар, "Максам-Чирчиқ" акциядорлик жамияти, "Аммофос-Максам" акциядорлик жамияти ва Кўнгрот сода заводида хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳатчилар фаолият юритиб келишаётди.

Утган йилда "Ўзкимёсаноат" акциядорлик жамияти томонидан моддий-иқтисодий ёрдам кўрсатиш доирасида 5 нафар ходимнинг жондоронида таъмирлаш ишлари олиб борилди. 2 минг 766 хотин-қизга дори-дармон сотиб олиш харажатлари тўлаб берилди, 3 минг 779 нафар кам таъминланган оилага озиқ-овқат пакетлари, 26 нафар ёлғиз онага олий ўқув юрларида ўқитган фарзандларининг таълим олиши учун шартнома пуллари тўлаб берилди. 134 нафар кўп болали онага моддий ёрдам кўрсатилди.

Мамлакатимиз ва корхоналар раҳбариятининг бундай ғамбўрлигига хотин-қизлар меҳнатдаги муваффақиятлари, юксак иқтисодий фаоллиги билан жавоб беришмоқда. Жумладан, утган йилда "Навоийазот" акциядорлик жамияти полипропилен ҳри қилиш чикариш цехи оператори Насиба Файзуллаева Президент Фармонига биноан "Шурхат" медали билан тақдирланган бўлса, бундан бир йил аввал шу корхонанинг поливинилхлорид, қаустик сода ва метанол ишлаб чикариш мажмуаси ходи-

маси Махлиё Шарипова "Келажак бунёдкори" медали билан тақдирланган эди.

Айтиш керакки, кўртимизда акциядорлик жамиятининг хотин-қизлар фаоллигини иқтисодий қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолияти юксак баҳоланмоқда. Айнан Ўзбекистон Оила ва хотин-қизлар қўмитаси томонидан ўтказилган "Аёлга саодат беринг!" широри остидаги иқтисодий роликлар танловида "Ўзкимёсаноат" акциядорлик жамияти аёллари ҳақида тайёрланган видеоролик иккинчи ўринга муносиб деб топилди.

Бу ҳақи ҳаммаси эмас. Олий Мажлис Сенати томонидан ўтказилган "Гендер тенглик фаоли — 2022" миллий танловида аёлларнинг жамиятдаги ролини ошириш, Оила ва хотин-қизлар қўмитаси томонидан энг фаол корхона сифатида "Деҳқонубод калий заводи" акциядорлик жамияти жамоаси гендер тенглигини таъминлагани учун эътироф этилди. Маъмур корхонанинг хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳатчи кенгаши раиси Мухтасар Каримова жорий йилда "Ибратли оила" кўрке нишонин билан тақдирланди. Қолаверса, ўтган йили маъмур танловда "Навоийазот" акциядорлик жамияти галиб бўлган бўлса, ушбу корхонанинг оила ва хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳатчиси Насиба Содикова "Муътабар аёл" кўрке нишонин билан рағбатлантирилди.

Жорий йилда акциядорлик жамияти корхоналарида илк бор "Фаол инноватор аёл" кўрке-танлови ўтказилди. Унда кимёгар аёллар 22 та лойиҳа билан иштирок этди. Галиблар қимматбаҳо соғалар ва пул мукофотлари билан тақдирланди. Эътиборлики, танловда галиб бўлган хотин-қизлар малкаа ошириб, ўз корхоналарида рақбарлик лавозимларини эгаллаш учун азирга киритилди. Энг ахши лойиҳалар корхона маблағлари ҳисобидан амалга ошириш учун тақлиф этилди. Келгусида ўрта махуус маълумотга эга иштироки-лар галиб бўлса, унга иктисослаштирилган олий ўқув юртига ўқишга кириш учун тавсиянома берилади, шартнома асосида қабул қилинган иқтидор эгаларига эса харажатлар корхона томонидан тўланади.

Давлатимиз раҳбарининг 2023 йил 21 декабрдаги "Оила ва хотин-қизлар қўмитасининг фаолиятини тақомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармонида хотин-қизларни илм-фан, таълим ҳамда илмий-ижодий фаолиятга кенг жалб этиш, замонавий кадрлар тайёрлашда, меҳнат бозорида талаб охири бўлган касоблар, аёллар бандлигини таъминлашнинг янги механизмларини қўллаш борасида аниқ вазифалар белгиланган эди.

Унинг ижроси доирасида акциядорлик жамиятининг тўрт нафар ходимаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридagi Бизнес ва тадбиркорлик олий мактабида "Корпоратив бошқарувининг замонавий амалиёти ва таъмоийллари" бўйича қисқа муддатли курсда таҳсил олиб сертификатларга эга бўлди. Бу билан Кузатув кенгаши

тарқибига кириш ҳуқуқини қўлга киритди.

Маълумки, бугунги кунда аёллар бандлигини таъминлаш давлат сиёсати даражасига кўтаририлган. Шу боис "Ўзкимёсаноат" акциядорлик жамияти томонидан бу борада хайрли ташаббуслар амалга оширилаётди. Хусусан, давлатимиз раҳбарининг тегишли қарори ижроси асосидан илпатчилик йўналиши бўйича кимё саноати корхоналари ходимларининг оила аъзолари учун қўшимча иш ўринлари яратилди. Шу билан бирга, ҳар бир корхонада юқоридаги муаммоларни ҳал қилишга ўзига хос ёндашувлар қўлланилди.

Масалан, "Навоийазот" акциядорлик жамияти томонидан ходимларнинг ишсиз оила аъзолари рўйхати шакллантирилди. Кармана туманидаги "Navoiy Silk Production" акциядорлик жамияти, Навбахор туманидаги "Al-Aziz Irag" кластери билан 100 нафар пиллакорнинг ҳамкорлиги асосида 112 нафар илпатчининг бандлигини таъминлаш мақсадида меҳнат шартномалари имзоланди. Жами 212 нафар ишсиз фуқаро мавсумий иш билан таъминланди. Натияжада пиллачилар 10200 килограмм пилла топширди. Шунингдек, "Навоийазот" акциядорлик жамиятига қарашли бўш ҳудудларга 20 минг туп тўт кўчати экилди.

Яна бир тизим корхонаси — "Аммофос-Максам" акциядорлик жамияти билан 125 кишини мавсумий ишга жойлаштириш бўйича шартномалар тузилди. Ташкент вилоятининг Бўка туманида "Toshkent Silk Pro" МЧК билан ҳамкорликда 65 нафар, Оангарон туманида "Jinju Silk Co" МЧК ХК билан ҳамкорликда 60 нафар фуқаро ишга жойлаштирилди. Пиллачилар саккиз тоннадан зиёд пилла топширди, корхона ҳудудида 20 минг туп кўчат экилди.

"Максам-Чирчиқ" акциядорлик жамияти "Nurafshon Silk Co" МЧК билан шартнома тузиб, яна 100 нафар фуқарони вақтинча иш билан таъминлаш мақсадида илпат кўрти етказиб беришни ташкил этиб, уларага 5900 килограмм пилла, майдонларга экилган саккиз минг туп кўчати топширилди. Шунингдек, "Яшил макон" умуммиллий лойиҳаси доирасида "Максам-Чирчиқ" ва "Аммофос-Максам" акциядорлик жамиятлари ҳудудларида "Кимёгар аёллар боғи" барпо этилди.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, хотин-қизлар бандлигини таъминлашга кўмаклашиш дастури асосида "Ўзкимёсаноат" ва "Навоийазот" акциядорлик жамиятларида миллий матолар — атлас, адрас, беқасам, табиий илпат, калава, хун ва миллий матоларни қўлда ишлаб чикариши бўйича хунаманд аёлларни жалб этадиган "Навий адреси" касаначилик цехи ташкил этилиши режалаштирилмоқда. Пировад мақсад эса хотин-қизлар бандлигини таъминлаш, аҳоли фаровонлигини оширишга қаратилган.

Санобар АБДУРАХМОНОВА,
«Ўзкимёсаноат» АЖ бошқаруви раиси
маслаҳатчиси.

"O'zkimyo sanoat" AJda gender tengligini ta'minlash borasida olib borilayotgan ishlar haqida "Xalq so'zi" gazetasida maqola chop etildi.

source:

"O'zkimyosanoat" aksiyadorlik jamiyati

<https://new.uzkimyosanoat.uz/oz/press/news/faollik-farovonlik-omili>